

Sisäministeriö

Dnro L2023-19

1(2)

25.5.2023

rajavartiolaitos@raja.fi

VPRVLEoikeudellinenenosasto@raja.fi

Lausuntopyyntönnö: VN/30996/2022, 13.4.2023

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA RAJAVARTIOLAITOKSEN RIKOSTORJUNTALAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Asianajajaliitolta (jäljempänä ”Asianajajaliitto”) on pyydetty lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain muuttamisesta (VN/30996/23).

Ehdotusta koskevat yleiset huomiot

Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain salaisia tiedonhankintakeinoja koskeva 3 luku muistuttaa olennaisilta osiltaan pakkokeinolain 10 luvun säännöksiä salaisista pakkokeinoista. Asianajajaliiton näkemyksen mukaan tavoitteena tulee olla se, että myös esityksessä ehdotettavat Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain 3 luvun muutokset rinnastuvat sisällöltään 1.10.2023 voimaan tulevia pakkokeinolain 10 luvun ja poliisilain 5 luvun muutoksia (laki 452/2022 ja 492/2023).

Asianajajaliitto pitää eduskunnan hallintovaliokunnan tavoin perusteltuna sitä, että pakkokeinolain salaisia pakkokeinoja ja poliisilain salaisia tiedonhankintakeinoja koskevia säännöksiä uudistetaan yhdenmukaisesti, ja että muutokset ja sääntely ovat mahdollisimman saman sisältöisiä.

Asianajajaliitolla ei edellä esitetyn perusteella ole huomautettavaa esitysluonnokseen yleisellä tasolla. Asianajajaliitto pitää esityksen tavoitteita hyväksyttävänä ja esityksessä esitettyjä muutoksia pääosin kannatettavina.

Asianajajaliitto tuo kuitenkin tässä yhteydessä esiin se tosiseikan, ettei salaisten pakkokeinojen käytön kohteena olevalla henkilöllä ole tässä laissa, sen ehdotetuissa muutoksissa tai muuallakaan salaisia pakkokeinoja koskevassa lainsäädännössä oikeutta saattaa käytettyjen pakkokeinojen laillisuutta jälkikäteen tuomioistuimen tutkittavaksi. Pakkokeinojen käytön valvonta on lisäksi, vuosittaista kertomusta lukuun ottamatta, uskottu pakkokeinoja käyttävälle viranomaiselle itselleen. Asianajajaliitto kehottaa harkitsemaan ja arvioimaan mahdollisia tehokkaan jälkivalvonnan keinoja kansalaisten perusoikeuksien sekä viranomaistoimintaan kohdistuvan yleisen luottamuksen turvaamiseksi.

Esitysluonnoksen säädösehdotuksia koskevat yksityiskohtaiset huomiot

a) 16 §, televelvonta ja sen edellytykset

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

b) 18 §, televelvonnasta päättäminen

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

c) 23 §, peitelty tiedonhankinta ja sen edellytykset

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

d) 25 §, tekninen kuuntelu ja sen edellytykset

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

e) 39 §, menettely tuomioistuimessa

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

f) 44 §, kuuntelu- ja katselukiellot

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

g) 48 §, ylimääräisen tiedon käyttäminen

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

h) 50 §, televalvonnan teknisen kuuntelun ja teknisen laitetarkkailun keskeyttäminen

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

i) 52 §, salaisen tiedonhankintakeinon käytöstä ilmoittaminen

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen. Asianajajaliitto viittaa kuitenkin siihen, mitä on tuotu esiin edellä yleisiä huomioita koskevassa esityksessä.

j) 55 §, viestinnän välittäjän avustamisvelvollisuus ja pääsy eräisiin tiloihin

Asianajajaliitolla ei ole erityistä huomautettavaa esitettyyn muutokseen.

Helsingissä 25. päivänä toukokuuta 2023

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO

Niko Jakobsson
Suomen Asianajajaliiton pääsihteeri

LAATI

Asianajaja Pekka Ylikoski, Asianajotoimisto Justitum Oy, Helsinki

Suomen Asianajajaliiton lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 120 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu rikosprosessioikeuden asiantuntijaryhmässä.